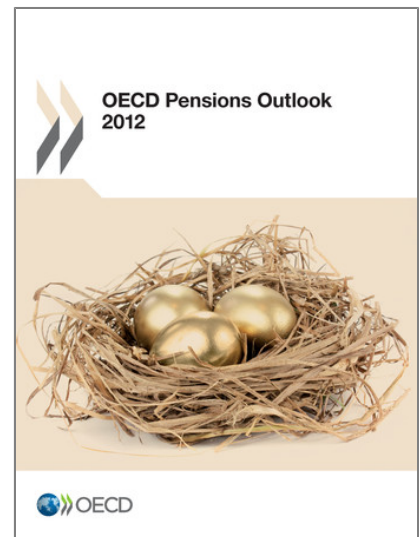

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Pensions Outlook 2012

Summary in Danish

Read the full book on:
10.1787/9789264169401-en

OECD Pensions Outlook 2012

Sammendrag på dansk

- Denne udgave af OECD Pensions Outlook undersøger et pensionslandskab i forandring.
- Den ser på pensionsreformer under og efter krisen, de automatiske reguleringsmekanismers udformning, tilbagerulning af systemiske pensionsreformer i Central- og Østeuropa, dækning af private pensionssystemer og pensionssystemer og garantier i bidragsdefinerede pensionssystemer.
- Det slutter med en politikøreplan for bidragsdefinerede pensioner og et statistiktillæg.

Pensioner: før, nu og i fremtiden

Det føles måske ikke sådan, men dagens pensionister lever i en tid, som kan vise sig at have været en guldalder for pensioner og pensionister. Langt færre ældre lever i fattigdom end før: ca. en fjerdedel færre end i midten af 1980'erne. De kan forvente at leve længere: 65-årige i dag forudses at leve 3,5 år længere end deres forældres generation.

Dagens og morgendagens arbejdere skal derimod arbejde længere, før de går på pension, og de får mindre offentlige pensioner. Deres private pensioner vil med større sandsynlighed være bidragsbaserede ordninger, og det betyder, at den enkelte er mere direkte udsat for investeringsrisici og selv bærer pensionsomkostningen ved at leve længere.

Det økonomiske chok i 2007-08 har givet genlyd i de følgende år og haft store konsekvenser for økonomierne og de offentlige finanser i de fleste OECD-lande. Pensionssystemer, som allerede var forvandlet på grund af de mange forandringer i de foregående 10 år, blev yderligere reformeret, ofte presset af finansiel konsolidering og de internationale finansmarkeder. Den tydeligste ændring har været forhøjelser af pensionsalderen, som er gennemført i mere end halvdelen af OECD-landene. På langt sigt vil pensionsalderen være 67 år eller mere i 13 lande med samme alder for begge køn i alle lande undtagen et enkelt. Andre, mindre synlige, foranstaltninger for at opmuntre folk til at arbejde længere – strammere betingelser for tidlig tilbagetrækning eller en større belønning for at fortsætte efter den normale pensionsalder – er indført i 14 lande.

Det er en meget positiv udvikling, og det er det af fire årsager. For det første forbedrer det pensionssystemernes økonomiske holdbarhed, når folk arbejder længere i takt med, at de lever længere, og det er en mindre smertefuld måde end at øge skatterne. For det andet sikrer det en mere retfærdig fordeling af omkostningerne til de aldrende befolkninger mellem generationerne. Og længere indbetalingsperioder kan mildne indvirkningen af planlagte reduktioner i pensionsydelse på pensionsindkomsterne. For det tredje viser det et klart brud med tidligere mislykkede politikker, hvor man skubbe ældre medarbejdere ud af arbejdsmarkedet og tidligt på pension. Det skete ved langtidssygemelding eller handicap eller gennem alderspensionerne. Årsagen til den mislykkede politik var angiveligt, at den ville frigøre flere jobmuligheder for de unge. Men dokumentationen viser, at det bare er endnu et eksempel på den såkaldte "lump-of-labour fallacy": de unge får ikke færre jobmuligheder, hvis de ældre bliver på arbejdsmarkedet. For det fjerde vil det give et væsentligt boost til den økonomiske vækst i aldrende økonomier, hvis man forlænger arbejdslivet i en situation med langsomt voksende eller endog faldende arbejdsstyrker. Med disse klare fordele bør tendensen til højere pensionsalder – også over 67 år – opmuntres. En effektiv og gennemsigtig måde at gøre det på er ved institutionelt at knytte pensionsalderen til den forventede levetid, som man gør i Danmark og Italien.

Pensionsreformerne i de sidste 10 år har også ført til en reduktion i de offentlige pensionstilsagn i mange lande, typisk mellem en femtedel og en fjerdedel. Den form for nedskæringer har været nødvendige for at sikre pensionssystemernes økonomiske holdbarhed, både for nuværende og fremtidige pensionister. Halvdelen af OECD-landene har siden 2007 taget yderligere skridt til at forbedre de offentlige pensionssystemers holdbarhed, herunder ændringer i indekseringskrav og ydelsesformler.

Folk i OECD-landene, som begynder at arbejde i dag, kan forvente en offentlig nettopension på omkring halvdelen af deres nettoindtægt, hvis de går på pension efter en fuld karriere og ved den officielle pensionsalder. Denne såkaldte "nettoerstatningsrate" fra offentlige ydelser er mindre end 50 % i halvdelen af OECD-landene. I 13 af disse lande er private pensioner obligatoriske. Loven eller sociale kontrakter kræver, at alle arbejdere deltager i disse ordninger. Derfor giver de samlede obligatoriske ydelser – herunder de nævnte private ordninger – en nettoerstatningsrate på ca. 69 % i gennemsnit i OECD-landene.

Der er ikke desto mindre et stort "pensionsgab" i et dusin OECD-lande, hvor nettoerstatningsraten fra obligatoriske ordninger er på under 60 %. I de fleste af disse lande er private pensioner frivillige og dækker sjældent mere end halvdelen af arbejdsstyrken. Det er uundgåeligt, at private pensioner må spille en større rolle i disse lande, hvis dette pensionsgab skal gøres mindre. Selv hvis der gennemføres yderligere forhøjelser af pensionsalderen, bør private pensioner fremmes, så arbejderne kan trække på deres opsparing i alderdommen og dermed supplere deres arbejdsindkomst og offentlige pensionsydelse. Det kan være særligt attraktivt for personer, som søger fleksible arbejdsforhold efter en vis alder eller ønsker en trinvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Det vil være en ideel løsning at gøre private pensioner obligatoriske for at eliminere pensionsgab og sikre tilstrækkelige ydelser. Men nogle af lande er vejet tilbage for en sådan politik, til dels fordi man har været bekymret for, at bidragene ville blive set som en ny skat. Et alternativt måde at opnå samme resultat på er at tilmelde den enkelte disse ordninger automatisk, men give dem mulighed for at melde sig ud af ordningen inden for en vist tidsfrist – såkaldt "automatisk tilmelding". Hensigten med at kræve, at folk skal melde sig ud af pensionsopsparingen i stedet for ind i

den, er at bruge den naturlige inerti til at udvide dækningen. Den første landsdækkende pensionsopsparingsordning med automatisk tilmelding i OECD, KiwiSaver, som blev introduceret i New Zealand i 2007, har været en meget effektiv måde at sikre en høj deltagelse blandt nye medarbejdere på, og udmeldelsesraten har været helt nede på 20 %. Denne type ordning bliver rullet ud i Storbritannien mellem 2012 og 2017, og andre lande vil sandsynligvis følge efter.

En anden vigtig politik, der kan bruges til at udvide de private pensioners rolle, er at give økonomiske incitamenter. Traditionelt har man opmuntret folk til at spare op til alderdommen ved at give skattemæssige incitamenter. Nogle lande har for nylig udvidet de skattemæssige incitamenter, mens Australien, Irland, New Zealand og Storbritannien alle har valgt at sænke den finansielle omkostning i form af manglende skatteindtægter. Der har været sat spørgsmålstegn ved omkostningerne andre steder, herunder Tyskland.

Problemet med de traditionelle skattemæssige incitamenter er, at det gavner personer med høj indtægt mest, da de betaler de højeste marginalsatser. Faktisk er det arbejdere med lave indkomster i de fleste lande med frivillige pensionssystemer, som har mindst sandsynlighed for at deltage i private pensionsordninger. En mere effektiv måde at nå ud til lavindkomstgrupperne på er at give opsparerne flade subsidier og matchende bidrag med en overgrænse på et bestemt niveau for at sikre større progressivitet. Sådanne økonomiske incitamenter kan gavne lavindkomsterne mere, herunder dem, som slet ikke betaler indkomstskat eller betaler lav indkomstskat. I Tyskland og New Zealand, som er to lande, der har indført denne type incitamenter for nogle af deres pensionsopsparingsprodukter, er dækningsgraderne mere lige i forskellige indkomstgrupper.

Ud over at udvide den private pensionsdækning skal beslutningstagerne handle på tre fronter for at give bedre ydelsesdækning. For det første skal de sørge for, at bidragene til disse ordninger er tilstrækkelige til at opfylde indkomstmålene i pensionsalderen. Det er nemt nok i obligatoriske systemer som i Australien, som for nylig annoncerede et mindstebidrag på 9 % til 12 % af lønnen. For det andet skal de begrænse sivningen fra sådanne systemer ved at begrænse tidlig udtræden og ydelsesbetaling med engangsbeløb. For det tredje skal de fremme investeringsstrategier og -produkter, der har lave omkostninger og mindsker risikoen både i den periode, hvor aktiverne opspares, og under pensioneringen, hvor ydelserne udbetales. Når beslutningstagerne imødegår disse udfordringer, skal de være meget opmærksomme på menuen af investerings- og ydelsesmuligheder og forenkle og lette komplekse økonomiske beslutninger. De bør også forbedre udformningen af standardordninger for dem, der ikke tager aktive valg, så de bedre opfylder den enkeltes behov og forventninger.

”Hvilket land har det bedste pensionssystem?” bliver OECD ofte spurgt. Men det er meget vanskeligt at svare på, selvom der er stor appetit på pointgivning og ranglister. Det rigtige svar er, at der er plads til forbedringer i alle landes pensionsforsørgelse. De står alle over for mindst nogle udfordringer: pensionssystemets dækning, om ydelserne er tilstrækkelige, om ordningerne er holdbare eller de risici og usikkerheder, den enkelte bærer. Udsigterne for pensioner i OECD-landene er derfor fortsat – og nødvendig – forandring.

© OECD

Dette sammendrag er ikke en officiel OECD oversættelse.

Reproduktion af dette sammendrag er kun tilladt på betingelse af, at OECD copyright og titel på den originale publikation nævnes.

Sammendrag på flere sprog er oversatte uddrag af OECD publikationer, der oprindeligt blev publiceret på engelsk og fransk.

De er gratis tilgængelige på OECD Online Bookshop www.oecd.org/bookshop

For yderligere oplysninger kan man kontakte afdelingen OECD Rettigheder og Oversættelser, Direktoratet for Offentlige Anliggender og Kommunikation på rights@oecd.org eller pr. fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Besøg vores website www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary !

OECD (2012), *OECD Pensions Outlook 2012*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264169401-en